

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/660/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113234545
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5113234545.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana, v právnej veci navrhovateľa: GENERAL FACTORING, a.s. so sídlom Bratislava, Košická 56, IČO 35 838 825, právne zastúpený spoločnosťou Jakubčák, advokátska kancelária, s.r.o. so sídlom Bratislava, Michalská 14, proti odporcovi: C. C., nar. XX.X.XXXX, bytom X., T. XXXX/XX, o zaplatenie 408,20 eur s príslušenstvom, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 7C/63/2014-78 zo dňa 6.7.2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** vo výroku o zamietnutí návrhu vo zvyšku uplatneného nároku a vo výroku o trovách konania.

Rozsudok okresného súdu **z o s t á v a n e d o t k n u t ý** vo výroku o uložení povinnosti odporcovi zaplatiť navrhovateľovi sumu 31,40 eur spolu so zmluvným úrokom 17,30% ročne zo sumy 9,69 eur od 21.12.2010 do zaplatenia, úrokom z omeškania 9% ročne zo sumy 31,40 eur od 21.12.2010 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 31,40 eur spolu so špecifikovaným zmluvným úrokom a úrokom z omeškania titulom zmluvy o splátkovom úvere č. 0312645246 zo dňa 11.11.2005, uzavretej medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom. Vo zvyšnej časti, t.j. do naposledy požadovanej sumy 408,20 eur návrh zamietol. Vychádzal zo skutočnosti, že ako predmet posudzovaného záväzku bolo dohodnuté splácanie poskytnutého úveru v mesačných splátkach po 31,40 eur v čase od 20.12.2005 do 20.10.2010, t.j. spolu 59 splátok, pričom odporca túto svoju povinnosť porušil. Nadväzne, konštatujúc spotrebiteľský charakter dotknutého záväzkového vzťahu, pristúpil prvostupňový súd k aplikácii § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a z úradnej moci konštatoval premlčanie splátok splatných tri roky pred podaním návrhu na súd (18.10.2013). Nepremlčaná preto ostala len splátka splatná 20.10.2010 vo výške 31,40 eur, ktorú súd navrhovateľovi priznal.

Vo vzťahu k navrhovateľom uplatnenému zmluvnému úroku vo výške 17,30% ročne od 21.12.2010 do zaplatenia, súd I. stupňa vymedzil, že úrok predstavuje odmenu za poskytnutie peňažných prostriedkov a spravidla býva vyjadrený percentuálnou sadzbou. Nakoľko z predmetnej zmluvy nie je zrejmé - navrhovateľ na výzvu súdu na vymedzenie skladby splátok nereagoval - z čoho sa jednotlivé splátky skladajú, t.j. aká časť splátky je použitá na úhradu istiny úveru, určil ju súd priemerne, t.j. tak, že pri úvere vo výške 1.161,79 eur a 59 splátkach pripadá na jednu splátku 9,69 eur istiny úveru. Z tohto dôvodu priznal navrhovateľovi úrok vo výške 17,30 % z neuhradenej nepremlčanej istiny úveru v poslednej

splátke, t.j. zo sumy 9,69 eur od 21.12.2010 a vo zvyšku (pokiaľ sa domáhal úroku zo sumy 408,20 eur) návrh na zaplatenie úroku zamietol.

V súlade s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. prisúdil prvostupňový súd navrhovateľovi k priznanej sume (31,40 eur) od 21.12.2010 aj príslušný úrok z omeškania a vo zvyšku (pokiaľ sa domáhal úroku z omeškania zo sumy 408,20 eur) uplatnený nárok na zaplatenie úroku z omeškania zamietol.

O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že procesne úspešnejšiemu odporcovi (navrhovateľ svojim zavinením spôsobil zastavenie konania v časti o zaplatenie sumy 2.462,26 eur s príslušenstvom) ich náhradu nepriznal, nakoľko si tento náhradu trov konania neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku, čo do časti výroku o zamietnutí navrhovateľa vo zvyšku, podal odvolanie navrhovateľ a domáhal sa zmeny napadnutého rozhodnutia v zmysle priznania sumy 376,80 eur spolu s príslušenstvom, alternatívne zrušenia napadnutého výroku a vrátenia veci v tomto rozsahu súdu I. stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie. Namietal nesprávne právne posúdenie veci, nakoľko dotknutá zmluva o úvere patrí medzi absolútne obchody, preto je daná pôsobnosť Obchodného zákonníka a to bez ohľadu na povahu účastníkov. Hoci pripustil, že ide zároveň o spotrebiteľskú zmluvu, mal za to - s poukazom na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 32Cdo/3327/2010 a viaceré rozhodnutia súdov Slovenskej republiky - že otázka premlčania nárokov z úverovej zmluvy ako absolútneho obchodu sa riadi právnym režimom Obchodného zákonníka. V danej spojitosti zdôraznil princíp právnej istoty, ktorý vyžaduje, aby súd v obdobných veciach nerozhodoval odlišne, inak totiž dochádza k odňatiu práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu. Nakoľko sa okresný súd s opačnými právnymi závermi aplikačnej praxe nevysporiadal, je jeho rozhodnutie arbitrárne a nepreskúmateľné. Zdôraznil, že súd musí v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia dbať na jeho celkovú presvedčivosť, t.j. aby zvolené premisy, ako aj závery, ku ktorým na základe nich dospel, boli pre účastníkov konania prijateľné, racionálne a v neposlednom rade spravodlivé a presvedčivé.

Okrem toho sa, podľa odvolateľa, v zmysle prechodných ustanovení k úprave zákona č. 102/2004 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku, alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predmetný predpis nemal vzťahovať na právny vzťah, ktorý vznikol a práva ktoré si navrhovateľ uplatnil ešte v čase, keď tento právny predpis ani neexistoval a o jeho prijatí sa ani neuvažovalo.

Odporca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie v merite veci podal k tomu oprávnený účastník konania (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v ustanovení § 212 ods. 1,2 písm. b/ O.s.p. (z tohto titulu nedotknutým ponechal odvolaním nenapadnutý výrok o priznaní sumy 31,40 eur s príslušenstvom) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 214 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p. rozsudok v napadnutej časti potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny.

Odvolacia námietka o nevyhnutnosti aplikácie Obchodného zákonníka na premlčaciu dobu (jej dĺžku) je neopodstatnená, nakoľko úplne prehliada zásadný kontext spotrebiteľskej ochrany. Tým je splnenie si pozitívneho záväzku Slovenskej republiky z medzinárodnej zmluvy o fungovaní Európskej únie prispievať aktívnou ochranou (slabšieho) spotrebiteľa k vyššej kvalite života ľudí v európskom hospodárskom priestore ako jednej z hlavných politík Európskej únie. Komunitárne normy (vrátane noriem spotrebiteľského práva) sú súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky a musia sa vykladať tak, aby boli naplnené ciele a zmysel ochrany spotrebiteľa ako spoločenskej hodnoty postavenej na roveň iných hodnôt verejného poriadku.

Za stabilizovaný je v danej súvislosti potrebné považovať záver aplikačnej praxe, v zmysle ktorého nie je podstatné, či bola dotknutá zmluva označená ako zmluva o úvere podľa Obchodného zákonníka, ale rozhodujúcim je, že sa svojím charakterom jednalo o spotrebiteľskú zmluvu. Z toho následne vyplýva ochrana odporcu v celej škále spotrebiteľsko-právnej ochrany, vrátane prednostného použitia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mohli použiť normy obchodného práva. Uvedené sa napokon už prejavilo i v explicitnom znení Občianskeho zákonníka - § 52 ods. 2 veta posledná, uprednostňujúceho aplikáciu Občianskeho zákonníka v prípade právneho vzťahu, ktorého účastníkom je spotrebiteľ.

Nadväzne je v plnej miere náležitá aplikácia trojročnej premlčacej doby okresným súdom. Možno v danej spojitosti dodať, že princíp právnej istoty neznamená povinnosť súdu rozhodnúť v súlade s vybranými závermi účastníka konania, ktoré navyše nepredstavujú prevažujúci smer aplikačnej praxe.

Právny poriadok SR totiž predvída možnosť existencie rozdielnych právnych názorov súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach (§ 21 a 22 zákona č. 757/204 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Podstatné v danej spojitosti je, že súd I. stupňa v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu dostatočne zdôvodnil/vysvetlil svoj právny názor, t.j. argumentačne sa s riešením predmetnej právnej otázky plnohodnotne vyrovnal, preferujúc hodnotový výklad právnych noriem. Z tohto dôvodu nekonal v rozpore s princípom právnej istoty.

Odmietnuť je tiež nevyhnutné námietku o nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku. Právo na súdnu ochranu totiž nemožno zamieňať s „právom“ účastníka byť pred súdom úspešný; prípadne s „právom“ na vydanie rozhodnutia v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Preto nie je porušením daného základného práva, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka; vrátane predstáv o obsahu odôvodnia. Z tohto pohľadu okresný súd uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská účastníkov, procesný stav v prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z nich vyvodil svoje právne závery, ktoré primerane vysvetlil, pričom dostatočne a presvedčivo objasnil, z akých úvah vychádzal. Rozhodnutie preto nemožno považovať za svojvoľné, naopak, rozsudok dostatočným spôsobom zodpovedal relevantné právne otázky súvisiace s uplatneným nárokom, pri výklade a aplikácii zákonných predpisov sa súd neodchýlil od znenia príslušných ustanovení, nepoprel ich účel a podstatu, rozhodnutie je preto ústavne konformné.

Pokiaľ ide o odvolaciu argumentáciu o (údajne) retroaktívnej aplikácii ustanovenia § 5b ZoS, krajský súd východiskovo poznamenáva, že spotrebiteľské právo aktuálne predstavuje komplex právnych noriem tak z oblasti hmotnoprávnej, ako i procesnej. Povahu konkrétnej normy pritom neurčuje (jej) formálne zaradenie do určitého právneho predpisu, ale charakter právnych vzťahov, ktoré (táto) právna norma upravuje. O hmotnoprávnu normu pritom ide, pokiaľ reguluje vzájomné subjektívne práva a povinnosti adresátov priamo. Procesné právo je naproti tomu predstavované normami, ktoré regulujú ľudské správanie z pohľadu poskytovania súdnej ochrany pred súdnymi orgánmi.

Zo zákonného textu § 5b ZoS - „Orgán rozhodujúci o nárokoch...prihliada...“ je preto možné vyvodiť, že primárne predstavuje úpravu procesnej činnosti orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, čo zodpovedá záveru o jeho procesno-právnom charaktere. Výlučne v rámci procesnej činnosti dotknutého orgánu je totiž možné aplikovať právnu normou vyžadovaný postup. Taktiež formulácia „bez návrhu“ podčiarkuje striktnu procesnú väzbu predmetného zákonného ustanovenia. Nič na tom nemení skutočnosť, že zákonodarca použil v dotknutej norme pojem premlčanie, ktorý inštitút je prioritne upravený v hmotnoprávných predpisoch. Za určujúci je potrebné považovať celkový kontext jeho použitia, t.j. v rámci výpočtu okolností, na ktoré je konajúci orgán povinný prihliadať pri poskytovaní spotrebiteľskej ochrany. Zmyslom dotknutej úpravy je teda poskytnutie ochrany slabšej strane (jej subjektívnemu právu) prostriedkami civilného práva procesného.

Nadväzne pri procesných normách pritom platí pravidlo ich okamžitej aplikácie, t.j. že pôsobia okamžite od nadobudnutia účinnosti aj na už existujúce vzťahy; okrem prípadu, ak zákonodarca stanoví osobitný právny režim. Ako (len) podporný argument možno spomenúť výkladové pravidlo, podľa ktorého sa má každá právna norma vykladať na prospech toho, na ochranu koho je primárne určená. Z tohto pohľadu je správnym výkladom nepochybne taký, v zmysle ktorého má ochrana slabšej strany (spotrebiteľa) nastúpiť okamžite.

Správnosť opísaných úvah je už aktuálne potvrdená i rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu SR. Ten v rozhodnutí sp. zn. 3 M Cdo 12/2014 zo dňa 21.4.2015 uviedol, že nepristúpil k zrušeniu napadnutého rozsudku (predmetom ktorého bolo posúdenie neplatnosti uznania dlhu spotrebiteľom pre rozpor tohto úkonu s dobrými mravmi) vzhľadom na nežiaducu samoučelnosť takéhoto postupu. Po vrátení veci okresnému súdu by tento totiž v konaní (začatom pred účinnosťou rozoberanej novely ZoS) musel, ako orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy, vziať zreteľ na § 5b zákona č. 250/2007 Z.z., ktorý síce nadobudol účinnosť 1.5.2014, ale - vzhľadom na absenciu prechodných ustanovení - sa momentom svojej účinnosti vzťahuje i na vzťahy založené pred týmto dňom.

Vzhľadom na viazanosť odvolacieho súdu v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. nielen rozsahom odvolania, ale aj jeho konkrétnymi dôvodmi, je zrejmé, že odvolanie navrhovateľa - po vyhodnotení v ňom vymedzených námietok ako neopodstatnených - nie je spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého meritórneho výroku rozsudku okresného súdu.

Vecne správnym je aj nadväzujúci výrok o trovách konania, keď okresný súd náležite aplikoval zásadu (čiastočného) úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu jeho trov. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie prípustné **n i e j e** .